

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Quatuor Consequentibus Pertexens, Quae post beatum S. Xaverij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

17. Facata capta nostri pulsi, & capti.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

coram diu flexis genibus, in hac assidua venerandæ crucis adoratione, peculiare prorsus fuit mulieris studium quam in seruitute habebat vir Ethnicus; eam ob rem furtim, domo in collem excurrebat, pietati suæ quantum dabatur obsequens; quo herus comperto, acciri hanc iubet, adstanti que indicit Christianismi abnegationem; illa intrepidè, se Christo nomen ea lege haud quaquam dedisse, ut eius unquam desertrix fieret; herus graues pœnas, mortemque ad eò minatur, si ad crucis venerationem, domo exinde pedem ferat; sed frustra minæ hominis insani; postridie manè, idem officium sanctæ cruci mulier exsoluit, prætolatur barbarus redituram, via media interceptam stricto ensè vociferans petit; sed nihilo quam pridè territa, velut mortem ex illo pro Christo quæreret consistit, apertat vulneri collum, & ferrum piè & fortiter excipit, quo illi à crudeli hero caput abscinditur, Christiani funus pompæ honoribus decorant tanquam primitium martyrij germen ex illa Ecclesia prouenturi.

17.
Facata capta
nostri pulsi,
& capti.

Is erat Firandi rerum status; Facatæ haud multo melior, vbi Baltazar Gagus cum fratribus Guillelm. & Fernande ab elapso anni 58. Pascha, fundando Collegio incumberebat, iamque anno non solido florentem cernebat Christianitatem, ministerio suo satam, quam vidit etiam repenti destitueret & exarescere. Præfectum vrbi Rex Bungi dederat ferocem hominem & vulgaris quoque prudentiæ rudem, cui cum Regi nouo conciliandus esset populus bello partus, omni studio popularitatis, & benignitatis; obruebat illum proritabatque tributis immanibus, & asperitate genti bellicosæ & liberæ minimè toleranda. Nonnulli ergo nobilium qui plus viribus pollebant, coniurati hoc iugum excutere, & libertati patriam reddere, de suis, militum duo millia colligunt, & ann. 1559. ineunte improuisi adsunt, urbem aggressuri offensione iraque semiuictam; ciues tamen exciuit ad defensionem, metus incendij, & direptionis, carebatque successu tumultus, nisi prodicione Bonziorum, nocte intempesta, portæ hostibus patuissent, vrbe capta, Præfectoque occiso; non dubitarunt nostri de se actum, vulgabat enim à Bonziis rumor, quancumque in urbem subirent Patres, eo secum bella stragemque inuehere; documento esse Amanguccium bis crematam, Funajum madentem suorum sanguine, Firandum tantum non Regi suo rebellem, tunc verò Facatam æterna eatenus fruentem pace, beneficio Deorum; in præcipitium & cladem vergere, ex quo Patres tentassent, religiones eius auitas conuelleret. His acceptis Gagus ex templo F. Ioannem Fernandem, transmisit Firandum, & supellestem cum eo ædis sacræ, & pueros aliquot Christianos facris solitos ministrare. Gago ipso quid factum postea, non potest certius quàm ex ipso sciri, eiusque quas subiicio literis. [Ego, inquit, cum

cum F. Guillelmo, & Christiano Iapone cui Syluestri nomen, de Christianorum consilio nauim conscendimus quæ leucis ab vrbe duabus stabat in anchoris. Nauis Præfectus postridie vt hostem cognouit à quo ipse stabat, potitum vrbe, neci nos destinat, sed rebus primum omnibus spoliat, vitam quoque illico erepturus, nisi eam seruasset alicui venalem. Mortis interim ingerebatur imago multiplex, inuentabatur nodo pectori ferrum; consultatione crebra, & varia vitæ nostræ alea iactabatur, hanc sibi nauæ lethalem putabant, si expilatos in viuis relinquerent. Præfectus contra solus volebat superstites, quæstum sibi ex nobis ingentem pollicitus; reliqui omnes ad necem conclamabant, quam dum operitemur in momenta, salutem animæ oratione sedula à Deo precabamur. Porro Syluester Iapo, qui conscendere nobiscum voluerat, rogatus à nobis vt se periculo cum facile posset eximeret, persuaderi nunquam se passus est, aiens ratum sibi esse nobiscum mori, vberitque flens, & singultans dum nautas audiret consulentes, de nobis è medio tollendis. Nautarum quin etiam reiecit gratiam, deferre se in littus volentium, vt palam sit rerum suarum iacturam quantum facilius tulerit, etsi nihil ipsi præter indusium reliqui fecissent. Hoc in agone quadriduum egimus; inde Facatam Præfectus significat hostibus teneri nos captos, iique nostræ domui iam fundamenta reuulserant, ædem verò sacram partim incenderant, partim euerterant; vt verò de nobis venere nuntij, scaphæ quatuor armatorum continuo aduolant, piratarum magis quam militum, qui nobis dum vident nihil esse residuum præter laciniam pannorum veterum, cum Præfecto iurgati, partem prædæ ab eo extorferè; scæx vilis plebeculæ milites secuta, illa nobis etiam detraxit quibus tegebamur, præter subnuculæ lineæ segmentum lacertum, malimus tamen prædæ militibus fieri, quam esse in arbitrio nautarum, à quibus deterius canibus habebamur; redibamus igitur cum militibus in portum, vnaque vix ab eo leuca, occurrit præcipuæ notæ vir, cui vt eram notus miserationem, mei aspectus mouit, vidensque seminudum veste me donauit, sociis etiam quo se contegerent aliquid tribuit. Exscenderamus Facatæ in littus vbi nos præstolabatur crux, quam ille dies, hebdomadæ sextus nobis reuocabat, accurrere milites qui remanserant in terra; litigare cum iis qui nobiscum appulerant, de prædæ & partem eius sibi vendicare. Nos verò conferta in turba spectaculo esse concurrentibus ad videndum, clausis interim portis ciuitatis, & custodum præsidio munitis. Institere millies, ad exprimendam à nobis pecuniam, intentis alij ensibus; lanceis alij, quibusdam ligare volentibus, & secum in seruos abducere. Nec decrant quibus fixum erat nos statim conficere: sed inhibebantur ab aliis; tandem veluti specu

cauato.

cautato in aggere claudimur, quo portendebatur vicina mors, & audiebamus foris confluentium vndique clamores, & strepitus, præsertim militum, ad necem, ad lanienam, ad supplicia facinorosos & regnorum euerfores vociferantium. Adfuit paulo post, auctoritate aliqua miles, productos è specu stricto ense interrogat vbi aurum? Cui, vides, inquit, ad extrema omnia redactos, & de auro quæris? his paulum repressus ad Magistratum Vrbanum misit, nobis quid fieri iuberet? Syluester inter hæc vrbs ingressum nactus, Christianum, virum illustrem adit Ioannem nomine, docetque de nostro periculo, ille bonâ cum Magistratum venia quibus erat amicus, & familiaris, ex templo ad nos venit, & magno comitum strepitu foribus obstantes dissipat, eorumque manibus exemptos, vestibus induit quas secum tulerat, & domum suam ducit, vbi omne nobis caritatis officium exhibet, fide interim Magistratibus data, tuto nos apud se asseruatum iri, quod autem à nobis nescio quo pacto aberrans Guillelmus, in partem prædæ militi venerat, hunc Ioannes eo ipso die, viginti aureis redemit. Decem apud illum exactis diebus, alteri Christiano à Consulibus permittimur à quo domi conclusi, tres menses custodimur, in horas suspensi, an vt rumor ferebat, essemus ad supplicium raptandi, haud tamen penitus omni solatio hæc molestiæ caruerunt. Nec enim modo Facatæ Christiani affatim omnibus ad victum necessariis nos iuere, sed Firando item ter quaterue ad nos farinam, orizam, piscem, & vestes attulere, imo, & mensas & discos Sinensis operis, tam officiosè, & liberaliter vt metuerem, ne mihi ab hostibus periculum crearet profusa illorum benignitas, & ad eam animaduertent. Facatæ de nobis, in longum ibat deliberatio; & nostram interim Christiani libertatem, & vitam, atcanis inter se artibus meditabantur hosti eripere, quod scilicet ab iis præstitum, cum illucescente die quodam, clam cunctis hostibus vrbe nos tandem subduximus, & Burgum terra periiimus. Funajo adhuc aberramus vltra milliaria viginti, cum Rex, & aula Regiæ Principes magnam nostro aduentu præ se tulere lætitiâ; complures fidelium illinc obuiam properarunt; alij per viam variis stationum digesti interuallis, constitere, vino, & bellariis recreaturi transituros, & præbituri vmbellas ad frangendum solem. Omnes nostro conspectu, & præsentia gestire; flere præ gaudio; manus & oculos tollere, rogitare de nostris casibus; & nostræ liberationis, affectu in nos tam intimo gratias agere vt quicquid fueram malorum perpeffus, tunc pro somnio haberem. Postremo ab vrbe propius, & expectabant matronæ Christianæ cum suis ad manum, & inter brachia filijs paruulis, & prosequerantur hilaritate religiosa accedentes; nam de Patribus nostris, non possim quod satis sit referre. Benedictus Deus cui seruire, verè regnare est.] Hæc de calamitate sua, & liberatione P. Baltazar. Gagus.

18.
Villæ Fie-
noiamam
navig. & pe-
ricula.

Verum enimvero machinamenta Bonziorum dum admouet Dæmon ad excludendum Prouinciis aliquot Christi regnum; Deus aliorum, item Bonziorum, ministerium minimè dedignatur, ad pandendos Euangelio aditus